

B. Vedrørende merværdiafgiftsproblemer i øvrigt.

Bilag 2.

Nogle af udvalgets spørgsmål til finansministeren og ministerens svar.

Spørgsmål 1:

I bemærkningerne til § 1, nr. 8, nævnes, at Butikshandelens Fællesråd som motive- ring for ønsket om en ændring af faktureringsreglerne har anført, „at de gældende faktureringsregler navnlig volder vanskeligheder ved direkte fakturering fra salgsvogne, der bringer dybfrosne varer, brød m. m. ud til butikshandelen.“

Kan dette problem afhjælpes uden ændring af § 17?

Svar:

Der er intet i vejen for at afhjælpe disse vanskeligheder for salgsvognene, selv om man i øvrigt måtte fastholde kravet om anførsel af afgiftsbeløb på fakturaerne. Hjemmelen til at tillade salgsvognene at nøjes med anførsel af afgiftsbrøken vil kunne tilvejebringes ved, at den finansministeren i medfør af § 17, stk. 6, givne bemyndigelse til at fravige reglerne om fakturaernes indhold for transportydelse samt for salg fra selvbetjeningslagre, torvesalg o. lign udvides til også at omfatte salg fra salgsvogne.

Spørgsmål 2:

Allerede i betænkning om forbrugsbeskatning (nr. 202) fra 1958 omtales merværdiafgiften (den gang kaldet værditilvækstafgift). Som en ulempe ved denne afgiftsform anføres (s. 150), „at den i højere grad giver mulighed for, at den såkaldte pyramidevirkning gør sig gældende, d.v.s., at de senere omsætningsled beregner sig avance af den i de tidligere led betalte omsætningsafgift“.

Tyder de hidtidige erfaringer (bl. a. monopoltilsynets prisundersøgelse) på, at denne ulempe har gjort sig gældende?

Vil fakturering med MOMS-inkluderede enhedspriser forøge risikoen for pyramidevirkning?

Svar:

Spørgsmålet har været drøftet med monopoltilsynet, der i et notat af 13. februar 1969 har udtalt følgende:

„Umiddelbart efter engrosomsens indførelse i 1962 var der i detailhandelen en vis tilbageholdenhed med at beregne avance af omsen, men efter nogen tids forløb blev det mere almindeligt at tilpasse priserne, således at avancen beregnedes af købspris inklusive oms. Den almindelige og kraftige prisstigning, der fandt sted i de følgende år, har utvivlsomt bidraget til denne udvikling, og der var efter monopoltilsynets erfaringer en klar tendens til at beregne avance af de af tidligere omsætningsled betalte afgifter.

Den samme tendens til at beregne avance af andre afgifter — de såkaldte punktafgifter — f. eks. for toiletartikler og chokolade- og sukkervarer har utvivlsomt gjort sig gældende.

Et andet forhold er, at meget høje punktafgifter i visse situationer har medført afsætningsvanskeligheder og øget konkurrence, således at en pristilpasning efter efterspørgselsforholdene undertiden har kunnet spores. I denne forbindelse kan henvises til priskonkurrencen for visse mærker af spirituosa i 1963.

For så vidt angår virkningen af merværdiafgiften, kan henvises til monopoltilsynets „Analyse af merværdiafgiftens prisvirkninger“ i efteråret 1967.

Her anføres: „For de varer, hvis prisberegning i fabrikations- og engrosleddene har været omfattet af monopoltilsynets undersø- gelse, synes der — med meget få undtagelser — ikke at være tale om prisstigninger, der ikke kan begrundes med afgifts- omlægningen. Når prisudviklingen på disse omsætningstrin er forløbet på denne måde, hænger det til en vis grad sammen med kravet om, at fabrikanter og grossister skal op-